

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Zygmunta Noskowskiego w Krzeszowicach

rok szkolny 2025/2026

SPIS TREŚCI

- 1 PODSTAWA PRAWNA
- 2 WSTĘP
- 3 DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

PODSTAWA PRAWNA:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. 2017 poz. 1611).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki (Dz. U. 2017 poz. 1569).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1449).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1908).
- Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości (Budapeszt, 23.11.2001 r., CETS nr 185).
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526).
- Statut Szkoły wraz z regulaminami.
- Koncepcja Pracy Szkoły.
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023–2030.
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021–2025.

WSTĘP

Okres dzieciństwa i dorastania to czas intensywnego rozwoju, w którym kształtują się postawy, wartości i osobowość młodego człowieka. Uczniowie stają przed wyzwaniami związanymi z budowaniem relacji, rozwijaniem zainteresowań, wyznaczaniem własnych norm i zasad. W szkole muzycznej wyzwania te łączą się dodatkowo z koniecznością radzenia sobie ze stresem scenicznym, rozwijaniem dyscypliny pracy oraz kształtowaniem wrażliwości artystycznej.

Szkoła ma obowiązek wspierać uczniów w rozwoju emocjonalnym, społecznym i kulturowym, a także zapewniać im bezpieczne i przyjazne środowisko nauki. Szczególnie istotne jest uwzględnienie problemów współczesnych, takich jak cyberzagrożenia, przeciążenia fizyczne wynikające z gry na instrumencie, czy trudności emocjonalne związane z wymagającą edukacją artystyczną.

Szkoła nie dysponuje poradnią psychologiczno-pedagogiczną i nie organizuje opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny PSM I st. w Krzeszowicach zawiera działania wspierające harmonijny rozwój uczniów, zapobieganie zagrożeniom oraz promowanie postaw prospołecznych i patriotycznych.

DZIAŁANIA

Opracowane przez nas działania wychowawczo-profilaktyczne wynikają z celów wychowawczych zawartych w Programie. Mamy nadzieję, że przyczynią się do ukształtowania sylwetki absolwenta. Nasze działania dotyczą pracy wychowawczej i profilaktycznej zmierzającej do pełnego rozwoju ucznia w sferze:

- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu poczucia własnej wartości.
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym.
- kulturowej – ukierunkowanej na zdobycie stabilnego systemu wartości etycznych i estetycznych.

Cele wychowawcze, realizowane w trakcie rozwoju ucznia

- Wprowadzanie uczniów w świat muzyki oraz uniwersalnych systemów wartości.
- Wskazywanie pozytywnych wzorców zachowania i budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia.
- Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi oraz ich problemów i potrzeb.
- Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszego rozwoju.
- Kształtowanie postaw patriotycznych.
- Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej.

- Rozwijanie kompetencji związanych z umiejętnościami twórczego rozwiązywania problemów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- Integrowanie działań wychowawczych i opiekuńczych szkoły i rodziny.

Misja szkoły: szacunek i odpowiedzialność

- Staramy się dostrzec i wydobyć drzemiące w uczniu zdolności.
- Traktujemy każdego z szacunkiem.
- Wspieramy młodych ludzi w każdej dziedzinie tak, aby byli przygotowani do podjęcia nowych zadań: kontynuowania nauki w szkole II stopnia oraz do aktywnego udziału w szeroko pojętym życiu kulturalnym.
- Rozbudzamy w uczniach ciekawość świata oraz poczucie odpowiedzialności za słowa i czyny.
- Uczymy podejmowania decyzji i inicjatyw.
- Kształtujemy: umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, zaradności, pracy w zespole i odpowiedzialności.
- Współpracujemy z rodzicami, starając się wspierać ich w pracy wychowawczej.

Oczekiwana sylwetka ucznia i absolwenta

Podejmowane przez nas działania dydaktyczno-wychowawcze (przy współpracy z domem rodzinnym) powinny doprowadzić do ukształtowania sylwetki ucznia, a w przyszłości absolwenta, którego będzie cechować:

- odpowiedzialny stosunek do obowiązków
- umiejętność prawidłowego przestrzegania zasad współżycia społecznego, obowiązujących regulaminów, jak również norm moralnych i etycznych
- wysoki poziom umiejętności i wiedzy, adekwatny do możliwości ucznia
- szacunek względem drugiego człowieka
- twórcze podejście do życia
- aktywność społeczna
- umiejętność pracy zespołowej
- kultura osobista, przejawiająca się w postawie, ubiorze, słownictwie i zachowaniu
- umiejętność rozwijania swoich zainteresowań i kierowania rozwojem własnej osobowości

Cele:

- Kształtowanie w uczniach samodyscypliny i wytrwałości
- Budowanie przyjaznej i bezpiecznej atmosfery w środowisku szkolnym
- Podnoszenie odporności na stres
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach
- Budowanie poczucia własnej wartości

Program Wychowawczo-Profilaktyczny naszej szkoły powstał na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i problemów środowiska szkolnego, która została dokonana na podstawie:

- wyników rozmów z rodzicami i uczniami
- wyników ankiety kierowanej do uczniów, rodziców i nauczycieli
- wyników ewaluacji i obserwacji nauczycieli
- wyników badań diagnozujących poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów

Oprócz wyników diagnozy, do programu wychowawczo-profilaktycznego włączyliśmy działania wychowawcze, które wynikają z problemów naszych wychowanków. Możemy do nich zaliczyć m.in.:

- brak wsparcia i zainteresowania w rodzinie
- stres i niepowodzenia edukacyjne
- niski poziom odporności na stres
- brak wytrwałości w dążeniu do celu
- zbyt duże obciążenie obowiązkami edukacyjnymi w szkole

Program Wychowawczo-Profilaktyczny skierowany jest do całej społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi. Uwzględnia w swych działaniach współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym.

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE W ROKU SZKOLNYM 2025/2026

- 1 Budowanie świadomości samego siebie:
 - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych
 - rozumienie znaczenia i roli ubioru (odpowiedniego do okazji i miejsca)
- 2 Budowanie pewności siebie
 - techniki budowania pewności siebie
 - odkrywanie własnej osobowości
 - rozwijanie zainteresowań
 - odnajdywanie swoich mocnych stron
- 3 Budowanie zaradności życiowej:
 - angażowanie uczniów w organizację koncertów, warsztatów, audycji itp.
 - organizacja wyjazdów, wycieczek

Cele szczegółowe na podstawie wywiadów z uczniami, rodzicami i nauczycielami oraz uwzględniające przeprowadzoną ankietę ewaluacyjną (średnia ocena działań naszej szkoły wynikająca z ankiety to 4,7 przy maksymalnej 5,0):

- tworzenie pozytywnej i bezpiecznej atmosfery w szkole
- uczenie podejmowania właściwych decyzji
- uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi
- wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań
- wzmacnianie poczucia własnej wartości
- poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie

Zadanie	Sposób realizacji	Odbiorca
Zajęcia integracyjne	• ćwiczenia integrujące uczniów klas 1 z całą społecznością uczniowską, z zachowaniem dystansu • ćwiczenia aktywizujące – wspólne wyjścia (wyjazdy) poza teren szkoły na: warsztaty muzyczne, koncerty, recitale • ćwiczenia na pierwszych zajęciach indywidualnych nauczyciel – uczeń: poznaj mnie	Uczniowie
Poznanie siebie oraz skupienie się na odkrywaniu własnych zdolności oraz aspiracji życiowych. Praca nad poczuciem własnej wartości.	• zajęcia warsztatowe, mini wykłady, trening asertywnego zachowania – uczniowie zapoznają się ze sposobami komunikowania z innymi • zajęcia poświęcone odkrywaniu barier komunikacyjnych, zrozumieniu różnicy pomiędzy aktywnym słuchaniem a słyszeniem	Uczniowie
Nauka opanowania stresu bądź wykorzystania sytuacji stresowych na swoją korzyść. Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.	• ćwiczenia indywidualne • warsztaty grupowe z zachowaniem dystansu społecznego • stosowanie technik relaksacyjnych na zajęciach indywidualnych • mini wykłady • ćwiczenia rozluźniające • ćwiczenia oddechowe • tworzenie gniotki antystresowej	Uczniowie
Budowanie zaradności życiowej. Nauka samodzielnego podejmowania inicjatywy.	• koncerty, konkursy, audycje, jak się do nich przygotować • cykl spotkań z koncertującymi artystami	Uczniowie

Podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły. Prowadzenie ewaluacji.	• szkolenia, kursy, treningi, warsztaty • książki, materiały szkoleniowe • ulotki badania ankietowe	Nauczyciele
Nawiązanie współpracy z organizacjami, instytucjami, osobami fizycznymi nie związanymi bezpośrednio ze szkołą.	• spotkania za specjalistami danej tematyki • szkolenia Przykłady: Nawiązanie współpracy w zakresie realizacji omawianych działań profilaktycznych z: • Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną • z ośrodkami kulturalnymi w swojej miejscowości • rodzicami uczniów • instytucjami i organizacjami edukacyjnymi • osobami fizycznymi • służbami porządku publicznego	Cała społeczność szkolna

KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROSPOŁECZNYCH I PATRIOTYCZNYCH

- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro
- pielęgnowanie postaw patriotycznych i tradycji narodowych
- zachęcanie do aktywnego udziału w społeczności szkolnej, lokalnej
- dbałość o używanie poprawnej polszczyzny
- wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga

Zadanie	Sposób realizacji	Odbiorca
Kształtowanie osobowości ucznia.	• Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych tj. wyjścia do filharmonii, opery, innych sal koncertowych na recitale i koncerty, zapraszanie wybitnych artystów do szkoły itp. • uwrażliwianie uczniów na poczucie piękna i estetyki – zachęcanie uczniów do własnej twórczości, i wyrażania swojej ekspresji	Uczniowie
Budowanie więzi kulturowo-etnicznej.	• wykłady, warsztaty • uczestniczenie w projektach organizowanych przez CKiS w Krzeszowicach dotyczących	Uczniowie

Promowanie społeczności lokalnej.	kultywowania dawnych obrzędów i zwyczajów: Majówka, Kolędy i Pastorałki • zachęcanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w konkursach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich	
Poznanie historii lokalnej społeczności.	• promowanie przez nauczycieli aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz społeczności lokalnej, przygotowujących do życia w niej • angażowanie młodych ludzi w pracę samorządu lokalnego	Uczniowie
Nawiązanie stałej współpracy z rodzicami. Szkolenie kadry pedagogicznej dotyczące wartości oraz metod nauczania i wychowania.	• Szkolenia • broszury informacyjne • spotkania z rodzicami, uświadomienie rodzicom jak wielkie znaczenie w rozwoju dzieci i młodzieży ma kontakt ze sztuką • proponowane pozycje książkowe • prowadzenie badań, ewaluacji • udział w seminariach oraz szkoleniach przybliżających tematykę wartości, wartości w edukacji i wychowaniu młodych ludzi oraz sposobów uczenia podopiecznych Przykłady: przeprowadzenie wewnętrznych warsztatów z tematów: Czym są wartości moralne i dlaczego są potrzebne. Jakie wartości warto przekazywać młodzieży i czym każda z nich się wyróżnia – np. szacunek, odpowiedzialność, uczciwość, sprawiedliwość, odwaga, samodyscyplina, szczęście, edukacja, oddanie, piękno, mądrość	Rodzice Nauczyciele

BEZPIECZEŃSTWO W SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Celem prowadzonych przez nas działań jest:

- poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły
- intensyfikacja wspólnych (przy współpracy rodziców i nauczycieli) działań wychowawczych
- kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań i radzenie sobie w sytuacjach trudnych
- budowanie schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych
- uświadomienie rodzicom i nauczycielom istoty problemu alienowania uczniów
- przedstawienie bądź przypomnienie panujących w szkole zasad i norm postępowania
- budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły
- tworzenie tradycji i więzi ze szkołą

Zadanie	Sposób realizacji	Odbiorca
Poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły. Badanie poczucia bezpieczeństwa w szkole.	• badanie ewaluacyjne, interpretacja uzyskanych wyników oraz dobranie odpowiednich działań wychowawczo-profilaktycznych • spotkania informacyjne Przykłady: • badanie dotyczące poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów i pracowników szkoły • zapoznanie / przypomnienie uczniom, nauczycielom, oraz rodzicom uczniów zasad i reguł bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły • wprowadzenie nowych działań wychowawczo-profilaktycznych opracowanych na podstawie otrzymanych wyników dotyczących poziomu bezpieczeństwa w szkole	Cała społeczność szkolna
Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska. Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.	• uroczystości szkolne, apele, wydarzenia warsztaty, lekcje Przykłady: prowadzenie uświadamiających spotkań informacyjnych dla uczniów, które przybliżą im i pomogą zrozumieć zasady bezpieczeństwa oraz komfortowego przebywania na terenie szkoły. Poza przypomnieniem i usystematyzowaniem wiedzy uczniów na temat zasad wynikających z regulaminu szkolnego oraz norm społecznych, warto poruszyć również temat wpływu warunków w jakich przebywają: np. ciągłe przebywanie w sferze hałasu, nieprzewietrzonych, nieodpowiednio doświetlonych pomieszczeniach, itp.	Uczniowie
Usprawnienie oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia. Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami a szkołą. Promowanie zachowań i postaw godnych	• udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych • spotkania z rodzicami grupowo i indywidualnie • spotkania informacyjne ze specjalistami • materiały informacyjne, broszury Przykłady: • przypomnienie nauczycielom i innym pracownikom szkoły zasad bezpieczeństwa, BHP oraz norm i reguł, które obowiązują na terenie szkoły • przeszkolenie wszystkich nauczycieli w zakresie udzielania pierwszej pomocy • promowanie działań opartych na zasadach psychologii pozytywnej – ograniczenie do niezbędnego minimum środków restrykcyjnych na rzecz promowania zasad	Nauczyciele

naśladowania	psychologii pozytywnej, rozwijanie potencjału uczniów, promowania umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów, logicznego myślenia oraz nauka wyciągania wniosków ze swoich czynów utrzymywanie kontaktu z poradniami	
Pedagogizacja rodziców uczniów oraz sposobów prowadzenia działań profilaktycznych. Zachęcanie rodziców do częstszego uczestnictwa w życiu szkoły. Nawiązanie stałej współpracy z rodzicami.	- szkolenia, warsztaty, e-szkolenia - materiały szkoleniowe, spis publikacji naukowych Przykłady: - uświadomienie rodzicom jak istotna jest ich opinia i jaki wpływ wywiera na młodego człowieka - opracowanie wspólnego podejścia do ucznia – ważne jest, aby nauczyciele i rodzice udzielali sobie wzajemnego wsparcia w trakcie trwania edukacji. Okazywanie niechęci, wyśmiewanie, bądź lekceważenie którejkolwiek ze stron jest niedopuszczalne i nieefektywne z punktu widzenia nauczania - szkolenie podczas spotkania z rodzicami mające na celu edukację oraz usystematyzowanie ich wiedzy na temat sytuacji zagrażających zdrowiu - edukowanie rodziców o odpowiedzialności karnej nieletnich sprawców czynów zabronionych oraz o konsekwencjach prawnych dla ich opiekunów: e-szkolenia Akademii Aktywnej Edukacji pt. „Świadomy rodzic – problem agresji w Internecie” - organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców dzieci sprawiających trudności wychowawcze, itp. - pracownicy szkoły okazują wsparcie w trudnych sytuacjach (np. pomoc w nawiązaniu współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym) budowanie pozytywnej, otwartej współpracy na linii rodzice – nauczyciele (np. organizowanie spotkań indywidualnych, udostępnianie telefonu czy e-maila służącego do szybkiego kontaktu z nauczycielami w sytuacjach nagłych, zachęcanie do udziału w wyjazdach, wyjściach)	Rodzice uczniów
Poprawa poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły.	- prowadzenie prac remontowych - instalowanie niezbędnych usprawnień, sprzętów i dozowników środków dezynfekujących - dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów Przykłady: - umieszczanie planu ewakuacji w widocznym miejscu oraz upewnianie, że uczniowie dobrze znają zasady postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożenia.	Dyrekcja szkoły, pracownicy

	Należy również organizować „dzień próbny”, podczas którego uczniowie będą ćwiczyć działania związane z ewakuacją ludzi z budynku • zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego: a) działanie monitoringu b) przeprowadzanie prac remontowych, instalacyjnych i naprawczych w czasie nieobecności uczniów c) zadbanie o dobre, sprzyjające pracy oświetlenie wnętrz, dróg wokół szkoły d) przestrzeganie zasad BHP e) zabezpieczenie i udrożnianie otworów kanalizacyjnych i studzienek f) utrzymanie w sprawności instalacji odprowadzającej wodę i ścieki g) patrolowanie wejścia i korytarzy szkolnych przez pracownika szkoły h) zabezpieczenia wyjścia ze szkoły przed bezpośrednim wyjściem na ulicę i) oczyszczanie przejść na terenie szkoły ze śniegu i lodu oraz posypywanie piaskiem z solą j) dbanie o to, aby sprzęt szkolny dostosowany był do wymogów ergonomii – stoliki i krzesła dostosowane do potrzeb konkretnego ucznia k) dbanie o czystość i stan techniczny wyposażenia sal lekcyjnych l) prowadzenie rejestru gości przebywających na terenie szkoły m) zabezpieczenie schodów i korytarzy szkolnych n) wyposażenie pomieszczeń szkoły w apteczki zawierające środki do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcjami jej udzielania (dotyczy również pokoju nauczycielskiego i sekretariatu) o) kontrola sprawności i bezpieczeństwa maszyn i urządzeń technicznych p) dbanie o prawidłowe naświetlenie, natężenie hałasu, wentylacji i ogrzewania w pomieszczeniach szkoły q) funkcjonowanie higienicznych i bezpiecznych toalet, szatni, itp. r) prowadzenie rejestru wypadków, a później analiza ich przyczyn i okoliczności • udostępnianie przepisów, programów, planów, regulaminów oraz zbioru zasad obowiązujących w szkole w dostępnym miejscu • zwracanie uwagi na przejawy przemocy fizycznej, słownej, cyberprzemocy, czy mobbingu rówieśniczego – podejmowanie szybkich interwencji, posiadanie	
--	--	--

	jasno określonego regulaminu i nieakceptowanie żadnych wyjątków • przeprowadzanie corocznych badań występowania na terenie szkoły zjawisk nieakceptowanych a następnie przeprowadzenie diagnozy uzyskanych wyników, porównanie ich do stanu z lat wcześniejszych, dyskusja, analiza przyczyn obecnego stanu rzeczy oraz podjęcia działań zaradczych • realizowanie pomysłów uczniów zaproponowanych przez np. Samorząd Uczniowski	
Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów. Wychowywanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.	• pogadanki • praca indywidualna Przykłady: • zachęcenie uczniów do udziału w różnego rodzaju pracach wolontaryjnych (np. w Samorządzie Szkolnym, przy gazetce szkolnej, zespołach organizujących warsztaty, udzielanie pomocy osobom potrzebującym np. udzielanie korepetycji osobom ze słabszymi wynikami w nauce, działanie na rzecz lokalnej społeczności) • zachęcanie uczniów do kandydowania oraz brania udziału w wyborach do Samorządu Uczniowskiego • zezwalanie uczniom na realizację ich pomysłów (np. nakręcenie reportażu, flash moba, zorganizowanie akcji mikołajkowej dla potrzebujących dzieci z domu dziecka, wsparcie schroniska dla zwierząt, zorganizowanie uczniowskiego wsparcia przez uczniów dla osób od nich słabszych, tworzenie grup, które wspólnie się uczą, itp.) • prowadzenie lekcji metodami aktywizującymi uczniów • promowanie zdrowego stylu życia – wskazywanie i pokazywanie formy bezpiecznych i zespołowych form spędzania wolnego czasu • uczniowie świadomi swoich praw: zapoznanie uczniów z Konwencją o Prawach Dziecka oraz Europejską Konwencją Praw Człowieka • organizacja warsztatów kształcących zdolności miękkie: asertywność – ćwiczenie asertywnych zachowań • komunikacja werbalna i niewerbalna, • radzenie sobie ze stresem • efektywne radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych	Uczniowie
Kształtowanie właściwych relacji między uczniami.	• zajęcia aktywizujące Przykłady: • podkreślanie wartości zachowań fair play podczas	Uczniowie

Ukazanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej. Popularyzowanie dobrego zachowania. Promowanie postaw tolerancyjnych.	egzaminów, audycji i przesłuchań uczniowie uczestniczą w szkoleniach uczących ich czym jest aktywne słuchanie, a czym tylko słyszenie. Podczas zajęć uczeni są jak jasno i w sposób bezpośredni wyrażać swoje potrzeby, prośby i oczekiwania względem innych osób	
Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli	• prelekcje • broszury, materiały informacyjne Przykłady: poprawa kompetencji wychowawczych – zwrócenie uwagi jak ważne w procesie wychowawczym jest dawanie dobrego przykładu własnym zachowaniem	Nauczyciele, rodzice
Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów	• szczególne uwzględnienie ergonomii gry na instrumencie, higieny słuchu, ćwiczeń korekcyjnych i profilaktyki wad postawy	